

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobkyně: **SADY CZ, s.r.o.**, U Bzinku 1482, Bzenec, zastoupené advokátkou JUDr. Sylvii Sobolovou, Jungmannova 24, Praha 1, proti žalovanému: **Státní zemědělský intervenční fond**, Ve Smečkách 33, Praha 1, zastoupenému advokátem JUDr. Jaromírem Císařem, Ph.D., Hvězdova 2b, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 27. 1. 2023, čj. SZIF/2023/0107280, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2024, čj. 9 A 23/2023-131,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Ve sporu jde o zemědělské dotace. Společnost ze skupiny Agrofert neuspěla s žádostí o dotaci z Programu na rozvoj venkova, protože Andrej Babiš podle auditu Evropské komise prostřednictvím svěřenských fondů ovládá mateřskou společnost skupiny Agrofert. Neúspěšná společnost namítala, že v době rozhodování o žádosti už Andrej Babiš nebyl členem vlády. To ale nestačí. Podle pravidel pro vyřizování žádosti totiž byl rozhodný už stav v době podání žádosti; už tehdy musel být žadatel – z hlediska neexistence střetu zájmů – způsobilý.

1. Popis věci

[2] Žalobkyní je společnost, která se věnuje zemědělské výrobě. Patří do skupiny Agrofert – jediným společníkem žalobkyně je společnost Navos, jediným akcionářem této společnosti je pak akciová společnost Agrofert. Jediným akcionářem Agrofertu a zároveň předsdou jeho představenstva byl po dlouhou dobu Andrej Babiš. Ten se stal v lednu 2014

ministrem financí a místopředsedou vlády, v těchto funkcích setrval do května 2017, v prosinci 2017 se stal předsedou vlády a byl jím do prosince 2021. V únoru 2017 Andrej Babiš vložil veškeré akcie a s nimi spojený 100% podíl na hlasovacích právech a základním kapitálu společnosti Agrofert do dvou svěřenských fondů (fondu *AB private trust I* spravovaného Zbyňkem Průšou a fondu *AB private trust II* spravovaného Alexejem Bílkem); tyto fondy založil a stal se jejich jediným obmyšleným. Současně s tím (rovněž v únoru 2017) nabyl účinnosti § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Ten zakázal poskytnout dotaci společnosti, ve které člen vlády nebo jím ovládaná osoba vlastní čtvrtinový či větší podíl. Tento zákaz se podle přechodných ustanovení vztahoval na řízení zahájená po srpnu 2017.

[3] Žalobkyně v říjnu 2018 požádala Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) o dotaci na projekt *Nákup techniky do RV*, a to z dotačního programu nazvaného *Program rozvoje venkova České republiky na období 2014–2020*, který byl financován z prostředků Evropské unie. SZIF žádost zaregistroval. Na žádost se vztahovala pravidla pro 7. kolo příjmu žádostí (čj. 37178/2018-MZE-14112).

[4] V lednu 2019 zahájila Evropská komise v návaznosti na politickou činnost Andreje Babiše audit fungování zavedených řídicích kontrolních systémů s cílem vyloučit střet zájmů. V únoru 2021 pak SZIF od Komise obdržel formální sdělení, které obsahovalo závěry auditu. Komise zjistila, že Andrej Babiš prostřednictvím svěřenských fondů nepřímo ovládá mateřskou společnost skupiny Agrofert. Dotace poskytnuté společností ze skupiny Agrofert na základě žádostí podaných za použitelnosti § 4c zákona o střetu zájmů (konkrétně po srpnu 2017) a současně za trvání členství Andreje Babiše ve vládě České republiky tedy byly poskytnuty v rozporu s vnitrostátním právem, a tím i s čl. 65 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013. Takové dotace proto nelze financovat z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Pokud by Česká republika zahrnula výdaje spojené s takovými dotacemi do platebního výkazu, byly by považovány za neoprávněné. Jinak řečeno, řídicí orgány programů spolufinancovaných Evropskou unií nesmějí – vzhledem k existenci § 4c zákona o střetu zájmů – po srpnu 2017 vybrat projekty společností ze skupiny Agrofert a poskytnout jim veřejné dotace.

[5] V lednu 2023 SZIF žalobkyni oznámil, že ukončil administraci její žádosti o dotaci. V odůvodnění svého rozhodnutí vycházel SZIF ze závěrů auditu a rozsáhle je citoval.

[6] Obdobně jako ve věci žalobkyně postupoval SZIF i u dosud neschválených dotačních žádostí podaných jinými společnostmi ze skupiny Agrofert. Na základě žalob těchto společností se Městský soud v Praze opakovaně zabýval v podstatě shodnými rozhodnutími SZIF. Různé senáty městského soudu dospěly k rozdílným závěrům; sjednotil je až NSS.

[7] Kasační stížnosti proti těm rozsudkům městského soudu, kterými byly žaloby společností ze skupiny Agrofert zamítnuty, NSS zamítl. Konkrétně šlo o tyto rozsudky městského soudu:

- ze dne 24. 6. 2024 ve věci 17 A 24/2023 (*Kostelecké uzeniny*). NSS rozhodl dne 25. 3. 2025 pod sp. zn. 7 Afs 172/2024. Ústavní soud pak odmítl ústavní stížnost pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 30. 6. 2025, sp. zn. II. ÚS 1522/2025).
- ze dne 24. 6. 2024 ve věci 17 A 25/2023 (*Vodňanské kuře*). NSS rozhodl dne 15. 1. 2025 pod sp. zn. 10 Afs 157/2024. K tomuto rozsudku připojil a následně publikoval i právní

pokračování

větu, která zní: Stanoví-li pravidla pro poskytnutí dotace, že projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od okamžiku podání žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel, pak toto pravidlo platí také pro zákaz střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Uvedenou podmínku proto musí žadatel splňovat po celou dobu vyřizování žádosti o dotaci. Ústavní soud pak odmítl ústavní stížnost pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 18. 6. 2025, sp. zn. II. ÚS 787/2025).

- ze dne 16. 7. 2024 ve věci 3 A 3/2023 (*KLADRUBSKÁ*). NSS rozhodl dne 23. 1. 2025 pod sp. zn. 4 Afs 161/2024.
- ze dne 16. 7. 2024 ve věci 3 A 4/2023 (*OLMA*). NSS rozhodl dne 7. 2. 2025 pod sp. zn. 4 Afs 162/2024. Ústavní soud pak odmítl ústavní stížnost pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 24. 4. 2025, sp. zn. III. ÚS 1029/25).
- ze dne 18. 9. 2024 ve věci 9 A 25/2023 (*Zemědělská společnost Blšany*). NSS rozhodl dne 22. 1. 2025 pod sp. zn. 10 Afs 218/2024. Ústavní soud pak odmítl ústavní stížnost pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 24. 4. 2025, sp. zn. III. ÚS 903/25).

[8] Naopak NSS zrušil ty rozsudky městského soudu, kterými bylo žalobám společností ze skupiny Agrofert vyhověno a kterými byla napadená rozhodnutí SZIF zrušena pro nepřezkoumatelnost. Konkrétně šlo o tyto rozsudky městského soudu:

- ze dne 24. 6. 2024 ve věci 18 A 12/2023 (*PENAM*). NSS rozhodl dne 27. 2. 2025 pod sp. zn. 7 Afs 196/2024.
- ze dne 24. 6. 2024 ve věci 18 A 13/2023 (*AGRO Jevišovice*). NSS rozhodl dne 22. 1. 2025 pod sp. zn. 6 Afs 208/2024.
- ze dne 26. 6. 2024 ve věci 14 A 34/2023 (*SPV Pelhřimov*). NSS rozhodl dne 6. 2. 2025 pod sp. zn. 6 Afs 206/2024.
- ze dne 26. 6. 2024 ve věci 14 A 38/2023 (*Výkrm Tagrea*). NSS rozhodl dne 15. 1. 2025 pod sp. zn. 6 Afs 207/2024.
- ze dne 27. 6. 2024 ve věci 10 A 25/2023 (*ANIMO Žatec*). NSS rozhodl dne 27. 2. 2025 pod sp. zn. 7 Afs 201/2024.
- ze dne 3. 7. 2024 ve věci 6 A 24/2023 (*ZEAS Puclice*). NSS rozhodl dne 13. 6. 2025 pod sp. zn. 5 Afs 228/2024.
- ze dne 3. 7. 2024 ve věci 6 A 25/2023 (*Vodňanská drůbež*). NSS rozhodl dne 14. 1. 2025 pod sp. zn. 1 Afs 172/2024.
- ze dne 12. 12. 2024 ve věci 10 A 24/2023 (*Výkrm Třebíč*). NSS rozhodl dne 20. 3. 2025 pod sp. zn. 10 Afs 269/2024.

[9] Rovněž žalobkyně se proti oznámení (rozhodnutí) Státního zemědělského intervenčního fondu bránila u městského soudu. Neuspěla. O věci rozhodl devátý senát městského soudu, který stejně jako v jiné výše uvedené věci rozhodované tentýž den (9 A 25/2023, *Zemědělská společnost Blšany*) řekl, že je napadené rozhodnutí přezkoumatelné a SZIF nevybočil z mezí správního uvážení ani správní uvážení nezneužil. Proti zamítavému rozsudku městského soudu podala žalobkyně kasační stížnost (nyní tedy vystupuje jako *stěžovatelka*).

2. Argumenty stran v kasačním řízení

[10] **Stěžovatelka** v kasační stížnosti tvrdí v zásadě totéž, co jiných pět společností, jejichž kasační stížnosti už NSS zamítl (stěžovatelka i všechny tyto společnosti byly v kasačním řízení zastoupeny stejnou advokátkou). NSS proto stěžovatelčiny argumenty jen stručně shrnuje a z hlediska jejich podrobnější rekapitulace odkazuje na své předchozí rozsudky

(10 Afs 157/2024, body 2 až 9; 10 Afs 218/2024, body 2 až 10; 4 Afs 161/2024, body 5 až 15; 4 Afs 162/2024, body 8 až 20; a 7 Afs 172/2024, body 8 až 14).

[11] Stěžovatelka tvrdí, že jí SZIF dotaci neposkytl, protože to považoval za rozporné s § 4c zákona o střetu zájmů. Toto ustanovení však zakazuje *poskytnout dotaci* určitým společnostem, nezakazuje těmto společnostem *o dotaci požádat*. Ačkoli v době podání žádosti se ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů na stěžovatelku vztahovalo, v době, kdy o její žádosti SZIF rozhodoval, tomu tak už nebylo (v lednu 2023 už Andrej Babiš nebyl členem vlády). Je pravda, že podle pravidel, která se na žádost vztahovala, měl být projekt v souladu s právními předpisy už od data podání žádosti. Tento požadavek však pravidla stanovila pro *projekt*, nikoli pro *žadatele*. Způsobilost žadatele měl SZIF posuzovat až ke dni svého rozhodnutí.

[12] Stěžovatelce vadí, že městský soud doplnil či nahradil odůvodnění napadeného rozhodnutí vlastními úvahami namísto toho, aby rozhodnutí SZIF pro nepřezkoumatelnost zrušil. Městský soud podle stěžovatelky řekl (v bodě 83 svého rozsudku), že nosným důvodem napadeného rozhodnutí nebyla *existence střetu zájmů*, ale *obava z nedostatku unijního financování*. S tím stěžovatelka nesouhlasí (rozhodnutí SZIF podle ní takto vyložit nelze) a upozorňuje, že závěry Komise, které by mohly založit obavu z nedostatku unijního financování, byly podmíněny nadále netrvajícím skutkovým stavem – členstvím Andreje Babiše ve vládě. Ostatně Komise nepovažovala za problematické dotace poskytnuté mezi květnem a prosincem 2017, kdy Andrej Babiš členem vlády nebyl. SZIF zneužil auditní výstupy Komise: riziko neproplacení výdajů z těchto výstupů dovodil, ačkoli z nich nevyplývá.

[13] Městský soud měl podle stěžovatelky přezkoumat skutečný nosný důvod napadeného rozhodnutí, tedy rozhodnout, zda by poskytnutím dotace byl porušen § 4c zákona o střetu zájmů. Ohledně toho stěžovatelka už ve správním řízení namítala, že Andrej Babiš neovládá společnosti ze skupiny Agrofert; důkazy, které k prokázání tohoto tvrzení navrhla, však nebyly provedeny.

[14] **Státní zemědělský a intervenční fond** ve vyjádření ke kasační stížnosti na stěžovatelčiny argumenty reagoval takto (NSS opět v podrobnostech odkazuje na své předchozí rozsudky v obdobných věcech, viz [7] a [8]). Na poskytnutí dotace neměla stěžovatelka před uzavřením dohody právní nárok (§ 11 odst. 4 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu). Rozhodnutí o (ne)uzavření dohody o poskytnutí dotace závisí na správním uvážení SZIF; toto uvážení zahrnuje i posouzení způsobilosti žadatele o dotaci.

[15] Unijní právní předpisy vyžadují, aby SZIF zajistil, že jsou operace podporované z evropských strukturálních a investičních fondů v souladu s platným unijním i vnitrostátním právem. Pokud nejsou, unijní financování se na ně nevztáhne a neproplacené prozatímní spolufinancování projektu, které úspěšným žadatelům poskytl SZIF, bude představovat ztrátu pro český veřejný rozpočet. Auditní závěry Komise proto byly podstatnou okolností, ke které SZIF musel přihlédnout při rozhodování o stěžovatelčině žádosti; právě vzhledem k těmto závěrům SZIF žádosti z opatrnosti nevyhověl (aby předešel zátěži veřejného rozpočtu).

pokračování

[16] SZIF sám neposuzoval způsobilost stěžovatelky z hlediska § 4c zákona o střetu zájmů, protože vyšel z posouzení provedeného auditory Komise. Podle pravidel, která se na stěžovatelčinu žádost vztahovala, přitom nebylo možné poskytnout dotaci takovému projektu, který k datu žádosti o jeho financování nebyl v souladu s právními předpisy, tj. ani projektu nezpůsobilého žadatele. Ani unijní právní úprava nepředpokládá, že by způsobilost žadatele měla být hodnocena až při rozhodování o dotační žádosti [čl. 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046]. Není možné, aby ztráta veřejné funkce Andreje Babiše zhojila porušení pravidel týkajících se střetu zájmů a obnovila způsobilost stěžovatelky k poskytnutí dotace.

3. Posouzení věci

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) podle zákona (§ 2c odst. 4 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství) provádí Program rozvoje venkova (PRV). Tím se rozumí provádění přímo použitelného předpisu Evropské unie [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013], který upravuje podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). SZIF ze státního rozpočtu získává prostředky k tomu, aby předfinancoval výdaje, které mají být kryty z unijního rozpočtu [§ 6a odst. 1 písm. a) zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu]. Úspěšný žadatel o dotaci z PRV obdrží prostředky z českého státního rozpočtu; ty jsou následně České republice proplaceny z EZFRV. To, které výdaje jsou způsobilé k proplacení z EZFRV, se posuzuje také podle vnitrostátních právních předpisů (čl. 65 odst. 1 zmíněného unijního nařízení).

[19] SZIF rozhoduje – v souladu s právními předpisy, právem EU a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána – o poskytnutí dotace [§ 1 odst. 2 zákona o SZIF]. Na uzavření dohody o poskytnutí dotace není právní nárok (§ 11 odst. 4 téhož zákona; nárok na dotaci nelze dovodit ani z Listiny základních práv a svobod – nález ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/17, bod 200). Zda SZIF dotaci konkrétnímu žadateli na konkrétní projekt poskytne, tedy závisí na jeho uvážení. Nikoli však svévoli: uvážení SZIF se musí držet v zákonných mezích a nesmí být zneužito. V řízení o žalobě proti neposkytnutí dotace proto soud mimo jiné hodnotí, zda byla žádost o dotaci posuzována způsobem, který zaručuje rovnou ochranu práv a rovné zacházení se všemi žadateli za obecně stanovených podmínek. Předem stanovená kritéria pro rozhodování o poskytnutí dotace nesmějí být excesivní (nemohou například stanovovat diskriminační podmínky) – a excesivní či svévolná nesmí být ani aplikační praxe poskytovatelů dotace (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, čj. 9 Ads 83/2014-46, č. 3324/2016 Sb. NSS, body 31 a 32). Rozhodnutí o neposkytnutí dotace dále musí být řádně odůvodněno; jednak proto, aby je případně mohl přezkoumat soud, a jednak (především) proto, aby je pochopil a přijal samotný žadatel.

[20] Zákonnou mez uvážení SZIF o dotační žádosti představuje mimo jiné § 4c zákona o střetu zájmů. Ten stanoví, že je zakázáno poskytnout dotaci podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla obchodní společnosti, ve které určený veřejný funkcionář – mimo jiné člen vlády – nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti. Dotací podle právního předpisu upravujícího

rozpočtová pravidla se přitom rozumí nejen dotace podle zákona č. 218/2000 Sb. (výslovně zmíněného v poznámce pod čarou, která ovšem není právně závazná), ale i dotace podle zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu. S ohledem na unijní právní předpisy totiž není přípustné, aby se střetu zájmů zamezovalo jen u určitých dotací financovaných Evropskou unií, zatímco u jiných nikoli [srov. čl. 61 přímo použitelného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046, kterým se v řešené době stanovovala finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie; nyní stejný čl. 61 obsahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509].

[21] Další mez uvážení SZFI představuje přímo použitelné unijní právo (jednak zákon o SZIF výslovně zmiňuje, že o poskytnutí dotace je nutné rozhodovat v souladu s právem EU, jednak je tato skutečnost logickým důsledkem povahy unijního práva). Podle unijního práva musejí být operace podporované z evropských strukturálních a investičních fondů (tedy mimo jiné z EZFRV) v souladu s právem EU a s vnitrostátním právem, které se týká uplatňování práva EU [čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013]. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů se týká uplatňování unijní úpravy střetu zájmů, operace podporované z EZFRV (respektive z PRV) tedy musejí být v souladu s § 4c zákona o střetu zájmů.

[22] Uvážení SZIF o dotační žádosti dále omezují obecně stanovené podmínky, které zajišťují rovné zacházení se všemi žadateli. Takové podmínky stanoví – pro dotace z PRV – Ministerstvo zemědělství prostřednictvím tzv. pravidel (§ 2c odst. 6 zákona o zemědělství). Podle pravidel rozhodných ve věci stěžovatelky musel být projekt v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel [část 4 písm. k) pravidel ze dne 8. 8. 2018, čj. 37178/2018-MZE-14112]; pokud nebyl, znamenalo to – v období předcházejícím uzavření dohody o poskytnutí dotace –, že byla ukončena administrace žádosti [část 14 písm. c) bod C pravidel].

[23] V řešené věci SZIF ukončil administraci stěžovatelčiny žádosti o dotaci. Ze závěrů unijního auditu totiž zjistil, že Andrej Babiš prostřednictvím svěřenských fondů ovládá společnost Agrofert a že dotace poskytnutá (i) na základě žádosti podané po srpnu 2017, (ii) v době, kdy byl Andrej Babiš členem vlády, (iii) subjektu, v němž Agrofert vlastní 100% podíl, nemůže být proplacena z EZFRV, protože není v souladu s vnitrostátním právem – s § 4c zákona o střetu zájmů. Přinejmenším z hlediska praktických dopadů (na veřejný rozpočet a nutnost zahájit řízení o vrácení dotace) byly závěry auditu pro SZIF závazné. Ve stěžovatelčině případě byly splněny dvě ze tří výše vyjmenovaných okolností – podala žádost o dotaci po srpnu 2017 a byla (je) subjektem, ve kterém Agrofert (zprostředkovaně přes společnost Navos) vlastní 100% podíl. Závěry unijního auditu se však vztahovaly k dotacím poskytnutým v době, kdy byl Andrej Babiš členem vlády. SZFI tedy stál před otázkou, zda jsou relevantní i ve stěžovatelčině případě, tedy když už Andrej Babiš členem vlády není.

[24] Odpověď na tuto otázku obsahovala podle SZIF pravidla rozhodná pro stěžovatelčinu žádost (pro 7. kolo příjmu žádosti o dotaci z PRV na období 2014-2020). Podle těchto pravidel bylo nutné, aby byl projekt v souladu s příslušnou právní úpravou už od data podání žádosti o dotaci. SZIF si toto pravidlo ve spojení s § 4c zákona o střetu zájmů vyložil tak, že už od data podání žádosti bylo nutné, aby ten, kdo o dotaci žádá, byl způsobilý takovou žádost podat, tj. aby nebyl ovládán členem vlády. Z unijního auditu vyplývalo, že společnosti ze skupiny Agrofert – tedy i stěžovatelka – jsou prostřednictvím

pokračování

svěřenských fondů ovládaný Andrejem Babišem. Ten byl v době, kdy stěžovatelka o dotaci požádala, členem vlády. Proto SZIF stěžovatelce nevyhověl a ukončil administraci její žádosti o dotaci.

[25] Stěžovatelka se v kasačních námitkách zaměřila na doslovný text § 4c zákona o střetu zájmů. Z něj na první pohled neplyne, že by zákonodárce zamýšlel upravit způsobilost žadatele o dotaci, tedy že by něco zakazoval společností ovládaným členem vlády. Zmíněné ustanovení spíše něco zakazuje tomu, kdo dotaci poskytuje, a nadto nezakazuje přijmout či administrovat žádost od ovládané společnosti, ale poskytnout takové společnosti dotaci. Z tohoto úhlu pohledu by to, kdo společnost ovládá (respektive zda je tato osoba členem vlády), bylo podstatné až v době, kdy se o dotaci rozhoduje (projekt by byl v souladu s právní úpravou od data žádosti, protože by právní úprava nezakazovala, aby byl podán subjektem, který ovládá člen vlády).

[26] Naproti tomu lze § 4c zákona o střetu zájmů chápat i tak, že zakazuje vůbec zvažovat poskytnutí dotace společnosti, která je (byť skrze jinou společnost) ovládána členem vlády. Není-li možné dotaci takové společnosti poskytnout, není ani účelné administrovat její žádost. Z tohoto úhlu pohledu by bylo to, kdo společnost ovládá (respektive zda je tato osoba členem vlády), podstatné už v době podání žádosti o dotaci.

[27] Stěžovatelka na poskytnutí dotace neměla právní nárok. SZIF mohl na základě svého uvážení vybrat projekty, kterým dotaci neposkytne. Úkolem správních soudů není zjistit, zda SZIF podpořil nejlepší projekty, respektive namísto SZIF rozhodnout, zda si ten který projekt dotaci zaslouží. Úkolem správních soudů je zjistit, zda SZIF srozumitelně a logicky vysvětlil, proč stěžovatelce neposkytl dotaci; zda své rozhodnutí nezaložil na důvodech, které vybočují ze zákonných mezí; a zda nezneužil možnost mezi projekty vybírat. V tomto režimu soudního přezkumu (který nezahrnuje správnost rozhodnutí) nelze než uznat, že SZIF vyložil pravidla pro 7. kolo příjmu žádostí o dotaci z PRV na období 2014-2020 a ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů jedním z možných způsobů. Tento výklad přitom není nijak nelogický a neodporuje jiným zákonným (či přímo použitelným unijním) ustanovením. SZIF nadto tento výklad neuplatnil jen v případě stěžovatelky, ale i v dalších, v podstatných ohledech shodných případech; nepostupoval tedy diskriminačně.

[28] Je třeba také připomenout, že SZIF ohledně výkladu zmíněných ustanovení nemohl převzít závěry unijního auditu. Audit totiž vyloučil, že by se jeho závěry vztahovaly i na dotace poskytnuté na základě žádostí podaných po srpnu 2017, avšak schválených v mezidobí, kdy Andrej Babiš nebyl členem vlády. Z této výluky ovšem nelze automaticky dovodit, že tyto dotace (nebo jakékoli další posuzované až v době, kdy Andrej Babiš opět nebude členem vlády) jsou podle unijních orgánů v pořádku (v souladu s unijním a vnitrostátním právem). SZIF tedy neměl jistotu, že by unijní orgány přijaly jiný výklad pravidel a zákona o střetu zájmů než ten, který přijal on sám, a že by tedy neodmítly proplatit dotaci poskytnutou stěžovatelce.

[29] NSS proto souhlasí se závěry městského soudu: rozhodnutí SZIF není namístě zrušit, protože je přezkoumatelné, nevybočuje ze zákonných mezí a není výsledkem zneužití správního uvážení. Stěžovatelka namítala, že nosným důvodem rozhodnutí SZIF nebyla obava z nedostatku unijního financování, jak tvrdí městský soud, ale existence střetu zájmů. Na tuto námitku NSS reaguje následovně. Zaprvé, nosným důvodem rozhodnutí SZIF

jednoznačně bylo obojí, respektive jedno vyplývající z druhého – obava z nedostatku unijního financování zapříčiněná tím, že stěžovatelka byla (je) součástí skupiny Agrofert ovládané Andrejem Babišem, který byl v době podání žádosti členem vlády. Vzhledem k jejich provázanosti nemá smysl rozlišovat, který z propojených důvodů byl „nosnější“. Zadruhé, městský soud neřekl, že jediným nosným důvodem napadeného rozhodnutí byla obava z nedostatku unijního financování, respektive že střet zájmů při rozhodování nehrál žádnou roli. Ve stěžovatelkou zmiňovaném bodě 83 svého rozsudku městský soud uvedl, že důvodem ukončení administrace žádosti nebyl střet zájmů *posouzený samotným žalovaným* (a v bodě 102 pak napsal, že napadené rozhodnutí není založeno na *prokázání* střetu zájmů). Městský soud tedy spíše zdůrazňoval, že SZIF sám neposuzoval, zda je stěžovatelka ovládána Andrejem Babišem, a že namísto toho převzal toto zjištění od unijních orgánů.

4. Závěr a náklady řízení

[30] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. NSS proto její kasační stížnost zamítl. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Státní zemědělský intervenční fond, který se nechal zastupovat advokátem, nemá právo na náhradu nákladů, protože ty nelze považovat za účelně vynaložené; spor o dotaci spadá do jeho běžné činnosti (rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2020, čj. 2 As 1/2019-58, č. 3971/2020 Sb. NSS, bod 16 a judikatura tam citovaná).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. srpna 2025

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu